

IJmond: wat is hier veranderd?

EDWIN RAAP

In de rubriek Focus op Landschap worden veranderingen in het landschap besproken aan de hand van foto's uit de Collectie De Boer.

In de reeks landschapsfoto's uit Noord-Holland dit maal een beeld uit de IJmond. De linker foto toont ons een vuilnisbelt in de jaren 1970 even ten oosten van Beverwijk. Destijds was het de normaalste zaak van de wereld dat het huisvuil, veelal ongesorteerd, op grote vuilnisbelten buiten de bebouwde

kom in de open lucht werd gestort. Het was een paradijs voor meeuwen, die we dan ook op de foto's in grote aantallen zien vliegen. Om de gevolgen voor het landschap en het milieu maakte men zich nog niet al te veel zorgen. Als de berg een zekere hoogte bereikt had, maakte men simpelweg een nieuwe berg er-

§ De vuilnisberg ten oosten van Beverwijk in de jaren zeventig van de vorige eeuw (foto: Hubert de Boer).

Dezelfde plek in 2012 (foto: J.W. Grimminck).

naast. De oude berg werd zo gelaten en meestal met een laag aarde afgedekt.

Door een toenemend milieubesef eind jaren 1970, dat in Nederland nog werd aangewakkerd door de gifschandalen in Lekkerkerk en de Volgermeerpolder, werd vanaf de jaren 1980 op een heel andere manier tegen afvalverwerking aangekeken. Sindsdien wordt afval gescheiden opgehaald en wordt het chemisch afval in het geheel niet meer op vuilnisbelten gestort. Afval is handel geworden: door het te verbranden in grote ovens levert het tegenwoordig ook elektriciteit. Landschappelijk gezien zijn we dus van dit soort open storten af. Of de grote verbrandingslocaties veel beter zijn laten we hier in het midden.

De vuilstort in Beverwijk onderging het klassieke lot na sluiting: er kwam een laag aarde op en het geheel is bebost geraakt. Het niet al te frisse uitzicht – achter de vuilnisbelt zien we schoorstenen van de Hoogovens (thans TaTa Steel) – is nu grotendeels aan

het oog onttrokken. Ervoor in de plaats echter zijn typische exponenten van de laatste 25 jaar gekomen: zich uitbreidende infrastructuur, toenemende bedrijvigheid en de vrijetijdseconomie. De foto uit 2012 is genomen ter hoogte van Knooppunt Beverwijk (A9/A22) en toont ons de snelweg. Erachter ligt het bedrijventerrein van Beverwijk met als grootste ruimtegebruiker de Beverwijkse Bazaar (de Zwarte Markt in de volksmond geheten). De boomaanplant heeft er voor gezorgd dat dit niet zichtbaar is op de foto. De aanleg van de snelweg zorgde er ook voor dat de sloot op de voorgrond werd verlegd. De fotograaf heeft in dit geval niet gezocht naar de exacte plek van de oude foto, maar zijn keus vooral bepaald door het contrast tussen vroeger en nu. Daarom is de locatie waar hij stond ongeveer 150 meter verwijderd van de plek waar Hubert de Boer destijds stond. Is het landschap in de afgelopen 35 jaar ter plekke mooier geworden of net zo aangetast gebleven? Aan de lezer het eindoorddeel.